

ἐνθύμησι, γνώσει, νᾶνε, ἢ ράγες, στή τέχνη, εἶταν). Περίεργο. Ὅταν κάποτε ὁ κ. Π. εἶχε παρουσιασθῆ καὶ γιὰ συγγραφέας διδαχτικοῦ βιβλίου, μᾶς παρουσίασε ἀλιώτικη γλώσσα. Τί συνέβηκε; Ἀπαρνήθηκε τώρα τίς γνώμες πού εἶχε τότε; Ποῖόν πρέπει νὰ πιστέψουμε; Τὸν Παπαντωνίου τῶν *Ψηλῶν Βουνῶν* ἢ τὸν Παπαντωνίου τῶν *Πεζῶν Ρυθμῶν*;

Ἔτσι οὔτε στή γλώσσα οὔτε στήν ἰδεολογία κατώρθωσε ὁ κ. Π. νὰ ἀποκτήσῃ ὠριsmένες, σταθερὲς πεποιθήσεις. Ὅπως ἡ γλώσσα του κυμαίνεται ἀνάμεσα σὲ δημοτικὴ καὶ καθαρεύουσα, ἔτσι καὶ ἡ ἰδεολογία του παραδέρνει ἀνάμεσα σὲ Νεοχριστιανισμό, Ἀθεϊσμό, Βυζαντινισμό, Μυστικισμό, Πανθεϊσμό, ἀκόμα καὶ Σοσιλισμό. Ἐνα βιβλίον πού ἢ κάθε του σελίδα συγκρούεται ἰδεολογικά μὲ τὴν ἄλλη, ἕνα βιβλίον δίχως σταθερὴ καὶ ἐνιαία ἰδεολογικὴ βάση πού ὅλη ἡ προσπάθεια τοῦ συγγραφέα καταναλίσκεται σὲ μιὰν ἄσκοπη ἐφεύρεση καὶ παράταξη ἀπροσδόκητης καὶ παράξενης φρασσεολογίας, δὲν εἶναι διόλου παράδοξο γιὰτὶ ἐνθυσίασε τόσο τοὺς Ρωμοὺς δημοσιογράφους.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ

OSCAR WILDE

«ΠΕΖΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ»

Ο ΕΥΕΡΓΕΤΗΣ

Ἐἴτανε νύχτα καὶ ἐκεῖνος εἴτανε μόνος.

Καὶ ἀπὸ μακριὰ εἶδε τὰ τεῖχη μιᾶς πλατειᾶς πολιτείας, καὶ ἐπορεύθη πρὸς τὴν πολιτεία.

Καὶ ὅταν ἔφτασε κοντὰ, ἄκουσε ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν πολιτεία τὰ ποδοβολητὰ τῆς χαρᾶς καὶ τὰ γέλια τῆς εὐθυμίας καὶ τὸ μεγάλο θόρυβο ἀπὸ μύρια λαγοῦτα. Καὶ ἔκρουσε στήν πύλη, καὶ ἔνας ἀπὸ τοὺς φύλακες τοῦ ἀνοιξε.

Καὶ εἶδε ἕνα σπῆτι καμωμένο ἀπὸ μάρμαρο καὶ πού εἶχε μπροστὰ κάτι ὠραῖες μαρμάρινες κολῶνες. Οἱ κολῶνες εἴτανε στολισμένες μὲ γιφλάντες ἀπὸ λουλούδια, καὶ μέσα κ' ἔξω ἀπὸ τὸ σπῆτι ἔκαιγαν πυρσοὶ ἀπὸ κέδρο. Καὶ ἐμπῆκε μέσα στὸ σπῆτι.

Καὶ ὅταν ἐπέρασε τὴ στοὰ πού εἶταν ὅλη ἀπὸ ἀχάτη, καὶ τὴ στοὰ πού εἴταν ἀπὸ σομακί, κ' ἔφτασε στή μεγάλη αἴθουσα τῶν ἐορτῶν, εἶδε, ἑσπλωμένον ἀπάνω σ' ἕνα κλῖναρι, στρωμένο μὲ πορφύρα, κά-

ποιον πού τὰ μαλλιά του εἴταν στεφανωμένα μὲ κόκκινα τριαντάφυλλα καὶ πού τὰ χεῖλια του εἴτανε κόκκινα ἀπὸ κρασί.

Καὶ τὸν ἐξύγωσε ἀπὸ πίσω καὶ τοῦ ἀκούμπησε τὸ χέρι στὸν ὄμο, καὶ τοῦ εἶπε : «Γιατὶ ζεῖς κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο ;»

Καὶ ὁ νέος ἐστράφηκε πίσω καὶ τὸν ἀναγνώρισε, καὶ τοῦ ἀποκρίθηκε καὶ εἶπε : «Μὰ εἴμουνα λεπρὸς μιὰ φορά, καὶ Σὺ μὲ ἔκανες νὰ γειάνω. Πῶς ἀλλιῶς θὰ ἔπρεπε νὰ ζῶ ;»

Καὶ ἐκεῖνος ἐβγήκε ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ πήρε πάλι τὸ δρόμο.

Καὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγο εἶδε μιὰ γυναῖκα πού εἶχε βαμμένο τὸ πρόσωπό της κ' εἴταν ντυμένη μὲ χρωματιστὰ φορέματα, καὶ πού φοροῦσε στὰ πόδια της παπούτσια κεντημένα μὲ μαργαριτάρια. Καὶ πίσωθὲ της ἀκολουθοῦσε, σιγὰ μὲ βῆμα κυνηγοῦ, ἓνα νέο παλληκάρια πού φοροῦσε ἓνα ἐπαναφόρι ἀπὸ δυὸ χρώματα. Δοιπὸν τὸ πρόσωπο τῆς γυναίκας εἴταν ὄρατο σὰν ἐνὸς εἰδώλου, καὶ τὰ μάτια τοῦ νέου ἐλαμποκοποῦσαν ἀπὸ ἐπιθυμία.

Καὶ Ἐκεῖνος ἐπῆγε γρήγορα κοντὰ καὶ ἔπιασε τὸ χέρι τοῦ νέου καὶ τοῦ εἶπε : «Γιατὶ κοιτάξεις αὐτὴ τὴ γυναῖκα μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ;»

Καὶ ὁ νέος ἐστράφηκε πίσω καὶ τὸν ἀναγνώρισε καὶ εἶπε : «Μὰ εἴμουνα τυφλὸς μιὰ φορά, καὶ Σὺ μοῦ ἔδωσες τὸ φῶς μου. Τί ἄλλο θὰ ἔπρεπε νὰ κοιτάζω ;»

Καὶ Ἐκεῖνος ἔτρεξε πιὸ μπρὸς καὶ ἄγγιξε τὰ χρωματιστὰ φορέματα τῆς γυναίκας καὶ τῆς εἶπε : «Δὲν ὑπάρχει ἄλλος δρόμος γιὰ νὰ πορευεῖς ἐξὸν ἀπὸ τὸ δρόμο τῆς ἁμαρτίας ;»

Καὶ ἡ γυναῖκα ἐστράφηκε πίσω καὶ τὸν ἀναγνώρισε καὶ τοῦ εἶπε : «Μὰ μοῦ τίς ἐσυγχώρησες τίς ἁμαρτίες μου· κι αὐτὸς ὁ δρόμος εἶναι ἓνας πολὺ εὐχάριστος δρόμος.»

Καὶ Ἐκεῖνος ἐτραβῆξε καὶ βγήκε ἔξω ἀπὸ τὴ μεγάλη πολιτεία.

Καὶ καθὼς ἐτραβοῦσε ἔξω ἀπὸ τὴν πολιτεία, εἶδε καθισμένο σὲ μιὰν ἄκρη τοῦ δρόμου ἓνα νέο πού ἐκλαιγε.

Καὶ πήγε κοντὰ του κι ἄγγιξε τίς μακριὰς μποῦκλες τῶν μαλλιῶν του καὶ εἶπε : «Γιατὶ κλαῖς ;»

Καὶ ὁ νέος ἐσήκωσε τὰ μάτια καὶ κοίταξε καὶ τὸν ἀνεγνώρισε κι ἀποκρίθηκε : «Μὰ εἴμουνα πεθαμένος μιὰ φορά καὶ Σὺ μ' ἀνάστησες ἀπ' τοὺς νεκρούς. Τί ἄλλο θὰ ἔπρεπε νὰ κάνω παρὰ νὰ κλαίω ;»

Ο ΜΑΘΗΤΗΣ

Ὅταν πέθανε ὁ Νάρκισσος, ἡ λίμνη τῆς χαρᾶς του ἄλλαξε κ' ἔγινε, ἀπὸ ἓνα κύπελλο γεμάτο γλυκὸ νερό, ἓνα κύπελλο γεμάτο ἀρμυρὰ δά-

κρυαὶ καὶ οἱ Ὅρεαδες ἦρθαν κλαίγοντας ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ δάση γιὰ νὰ παρηγορήσουν τὴ λίμνη μὲ τὰ τραγούδια τους.

Κι ἅμα εἶδαν ὅτι ἡ λίμνη εἶχε ἀλλάξει ἀπὸ ἓνα κύπελλο μὲ γλυκὸ νερὸ σ' ἓνα κύπελλο μ' ἀρμυρὰ δάκρυα, ἔλυσαν τοὺς πράσινους πλοκάμιους τῶν μαλλιῶν τους, κι ἄρχισαν νὰ κλαῖνε καὶ νὰ φωνάζουν τῆς λίμνης λέγοντας : «Δὲν ἀποροῦμε πού μὲ τέτοιο τρόπο πενθεῖς γιὰ τὸ Νάρκισσο· εἶτανε τόσο ὠραῖος!»

«Μὰ εἶταν ἀλήθεια ὁ Νάρκισσος ἕμορφος;» ἐρώτησε ἡ λίμνη.

«Ποιὸς ἄλλος θὰ μπορούσε νὰ τὸ ξέρει καλύτερα ἀπὸ σένα;» ἀποκρίθησαν οἱ Ὅρεαδες. «Ἀπὸ μᾶς περνοῦσε πάντοτε διαβατικός· ὅμως ἔσένα ζητοῦσε, καὶ ἐρχότανε νὰ ξαπλώνεται στὶς ὄχθες σου καὶ σὲ κοιτοῦσε· καὶ μέσα στὸν καθρέφτη τῶν νερῶν σου ἔσκυβε καὶ καθρέφτιζε τὴν ὁμορφιά του.»

Καὶ ἡ λίμνη ἀποκρίθηκε : «Ὅμως ἐγὼ ἀγαποῦσα τὸ Νάρκισσο, γιὰτί, ὅταν ἐξαπλωνόταν στὶς ὄχθες μου καὶ μὲ κοιτοῦσε, μέσα στὸν καθρέφτη τῶν ματιῶν του ἐβλέπα κ' ἐγὼ πάντοτε νὰ καθρεφτίζεται ἡ δική μου ἢ ὁμορφιά!»

Ο ΔΑΣΚΑΛΟΣ

Ὅταν λοιπὸν κατέβηκε τὸ σκοτάδι ἀπάνω στὴ γῆ, ὁ Ἰωσήφ τῆς Ἀριμαθαίας, ἄναψε ἓναν πυρσὸ ἀπὸ δαδί καὶ κατέβηκε ἀπὸ τὸ βουνὸ κάτω στὴν κοιλάδα. Γιὰτί εἶχε νὰ φροντίσει κάποια δουλιὰ στὸ σπίτι του.

Καὶ καθὼς ἔκανε νὰ γονατίσει ἀπάνω στὶς στουρναρόπετρες τῆς Κοιλάδας τῶν Στεναγμῶν, εἶδε ἓνα νέο παλληκάρι πού εἶτανε γυμνὸς κ' ἔκλαιγε. Τὰ μαλλιά του εἶτανε ξανθὰ σὰν τὸ μέλι, καὶ τὸ κορμί του εἶτανε σὰν ἓνα ἄσπρο λουλούδι· ὅμως τὸ εἶχε πληγωμένο, τὸ κορμί του, μὲ ἀγκάθια κι ἀπάνω στὸ κεφάλι του εἶχε βαλμένα στάχτες ἀντὶ γιὰ στέμμα.

Καὶ αὐτὸς, πού εἶχε τὰ πολλὰ πλούτη, εἶπε στὸ νέο πού εἶτανε γυμνὸς κ' ἔκλαιγε : Δὲν μοῦ φαίνεται παράξενο πού τόσο μεγάλη εἶναι τῆς καρδιάς σου ἡ θλίψη· γιὰτί Ἐκεῖνος εἶτανε ἀλήθεια ἓνας δίκαιος.»

Καὶ ὁ νέος ἀποκρίθηκε : «Δὲν εἶναι γιὰ Ἐκεῖνον πού κάθομαι καὶ κλαίω, παρὰ γιὰ μένα τὸν ἴδιο. Καὶ ἐγὼ ἔχω κάνει τὸ νερὸ νὰ γίνει κραισί, κ' ἔκανα τοὺς λεπρούς νὰ γειάνουν καὶ τοὺς τυφλοὺς νὰ ἰδοῦν τὸ φῶς τους. Καὶ ἐγὼ ἐπερπάτησα ἐπάνω στὸ νερὸ, κ' ἔβγαλα τὰ δαιμό-

νια από τους κατοίκους τῶν τάφων. Ἐδῶσα στους πεινασμένους νὰ φᾶνε μέσα σὴν ἔρημο ὅπου δὲν ἐβρίσκουνταν τροφή, κ' ἔκανα νὰ σηκωθοῦν οἱ νεκροὶ ἀπὸ τις στενές τους τις κατοικίες· καὶ στήν προσταγή μου, καὶ μπροστὰ σ' ἓνα μεγάλο πλῆθος λαοῦ, ἐξεράθηκε ἀμέσως μιὰ ἄκαρπη συκιά. Ὅλα, ὅσα ἔκανε ἐκεῖνος ὁ ἄνθρωπος, τὰ ἔκανα ἐπίσης κ' ἐγώ. Κι ὅμως ἔμένα δὲ μ' ἐσταύρωσαν».

K. ΚΑΡΘΑΙΟΣ

ΑΝΤΩΝΗ ΤΣΕΧΩΦ

Τὸν Καταργήσανε

Ἐδῶ καὶ λίγο καιρὸ, ὁ τσιφλικοῦχος καὶ ἔφεδρος ἀνθυπασπιστῆς Βύβερωφ, ἐφίλευε τὸ μηχανικὸ τῆς συγκοινωνίας Καταβάσωφ, ποὺ περαστικὸς τὸν εἶχε ἐπισκεφθεῖ. Πίνανε, παίρνανε τὸ μεζεδάκι τους καὶ λέγανε τὰ νέα. Ὁ Καταβάσωφ, σὰν ἄνθρωπος ποὺ ζοῦσε στήν πόλη, ἤξαιρε ἀπ' ὅλα. Γιὰ τὴ χολέρα, γιὰ τὸν πόλεμο, ἀκόμα καὶ γιὰ τὴν αὔξησι τοῦ φόρου τοῦ οἰνοπνεύματος ἓνα καπὶκι στὰ ἑκατό. Μιλοῦσ' αὐτὸς κι ὁ Βύβερωφ ἄκουε, ἀναστενάζε καὶ κάθε νέο ποὺ ἔλεγ' ὁ ἄλλος τὸ ὑποδεχότανε καὶ μ' ἓνα ἐπιφώνημα : Γιὰ δέτε ὡστόσο ; Ἄκοῦτ' ἐκεῖ ! Ἄχά !.

— Καὶ γιατί δὲ φοράτε τὰ γαλόνια σας Σεμὲν Ἀντύπιτς ; — ἐνδιαφέρθηκε — ὕστερα ἀπὸ πολλὰ, ποὺ εἶπαν.

Ὁ μηχανικὸς δὲν ἀποκρίθηκε ἀμέσως. Σώπασε μιὰ στιγμή, ἤπια τὴ βότκα του, ἔκανε μιὰ χειρονομία κ' ὕστερα εἶπε :

— Τὰ καταργήσανε !

— Ἄκοῦς ἐκεῖ ! Ἄχά !... Ἐγὼ δὲ διαβάζω φημερίδες καὶ δὲν τῶ-ξαιρα καθόλου. Πάει νὰ πῆ τώρα οἱ πολιτικοὶ ὑπάλληλοι δὲ φοροῦν γαλόνια ; Γιὰ δέτ' ὡς τόσο ! Ἄλλὰ εἶναι καὶ καλὸ αὐτὸ ἀπὸ μιὰ μεριά. Τὰ φανταράκια δὲ θὰ σᾶς μπερδεύουν μὲ τοὺς κυρίους ἀξιωματικούς καὶ δὲ θὰ σᾶς χαιρετᾶνε. Ἄλλὰ κι ἀπὸ μιὰ μεριά πάλι δὲν εἶναι καλὸ. Δὲν ἔχετε πιά ἐκείνη τὴ παράσταση. Ἐκείνη τὴν εὐγένεια.

— Δὲ βαρύνει !— εἶπ' ὁ Καταβάσωφ κ' ἔκανε μιὰ χειρονομία. Τὸ ἐξωτερικὸ κ' ἡ παράσταση δὲν εἶναι σπουδαία πράματα. Φορᾶς εἶτε δὲ φορᾶς γαλόνια, τὸ ἴδιο κάνει, φτάνει τὸ βαθμὸ σου νὰ τὸν ἔχεις. Ἐμεῖς δὲν πειραχτήγαμε καθόλου. Μὰ ἔλι ποὺ ἔσᾶς στ' ἀλήθεια σᾶς ἀδικήσανε, Παῦλε Ἰγνάτιτς ! Εἶναι νὰ σᾶς συλλυπᾶται κανεῖς.